

HÜSEYİNZADE ALİ TURAN'IN ARŞİVİNDEKİ BELGELER – 2 (KARTPOSTALLAR)

Yavuz Akpınar-Gözde Güngör

Özet

Hüseyinzade Ali Turan'ın şahsî arşivi 2007 yılında kızı Feyzaver Alpsar hanımefendi tarafından Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünün Arşivi'ne bağışlanmıştır. Bu eserler bölümümüzde "Hüseyinzade Ali Turan Arşivi" adı altında oluşturulan birimde muhafaza edilmektedir. Hüseyinzade Ali Bey'in bu arşivdeki evrakı tamamen tasnif edilmiştir. Burada tasnif edilen belgeler arasında bulunan dijital kartpostallar araştırmacıların bilgi ve dikkatine sunulmaktadır. Kartpostalların aslı Feyzaver Alpsar'da bulunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Hüseyinzade Ali Turan, Türk Fikir ve Edebiyat Hayatı, II. Meşrutiyet Dönemi, Azerbaycan-Türkiye İlişkileri, Azerbaycan Matbuat Tarihi

The Documents In The Archive Of Husseinzadeh Ali Turan –2 (Postcards)

Abstract

Husseinzadeh Ali Turan's personal archive has been donated to the archive of Turkish Language and Literature Department in the Faculty of Letters, Ege University by his daughter Feyzaver Alpsar in 2007. These donated documents are being kept in our department; that has a special section was created under the name of "Archive of Hussein Ali Turan". The documents of Hussein Ali Turan located in this archive have been completely classified. A significant part of the documents classified herein is brought to the attention of researchers as in the following article.

Key words: Husseinzadeh Ali Turan, Ideals on Turkism and Literary Life, constitutional monarchy, constitutionalism, Relationships between Azerbaijan and Turkey, History of the Press in Azerbaijan.

Dergimizin 19. sayısında Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde korunan "Hüseyinzade Ali Turan Arşivi"ndeki belgelerden "*Mektuplar*"ı, "*Kitaplar*"ı, "*Sürelî yayınlar*"ı gösteren listeleri yayımlamıştık. Bu sefer de "*Kartpostallar*"ı düzenleyerek araştırmacıların dikkatine sunuyoruz. Yalnız bu

belgelerin asılları elimizde olduğu hâlde, bu kartpostalların ancak renkli dijital kopyaları arşivedir; asılları Feyzver Alpsar Hanım Efendi’de bulunmaktadır.

Kartpostallar da “*Mektuplar*” gibi gönderenin adına göre düzenlenmiştir. Diğer bilgiler de şu sıra dâhilinde verilmiştir: Gönderenin adı, gönderilen tarih ve yer; gönderildiği kimse, yer; kartpostalın ilk cümleleri; ön yüzündeki görüntü hakkında bilgi ve kartpostal hakkında gerekli görülen kısa açıklamalar; kartpostalların dijital sıra numaraları.). Kartpostalların sonundaki sıra numaraları arşivin düzenlenmesiyle ilgili olarak ileride değişebilir. Bu yüzden, arşivden kartpostalların dijital kopyasını isteyecek okuyucularımızın, istedikleri kartpostala ait bütün bilgileri yazmalarının yararlı olacağını hatırlatmak istiyoruz.

Sözü edilen kartpostalların çok az bir kısmı imzasızdır. İmzalı olup da isimleri tarafımızdan okunamayanlar vardır. Bunların önüne soru işareti (?) konulmuştur. Doğru okunduğundan emin olamadığımız bazı isimlerin de sonuna soru işareti (?) konulmuştur. Kartpostallardaki bazı isimler hakkında, muhterem Feyzaver Alpsar Hanımefendi’den bilgi istenmiş, onun lütfederek bize yaptığı açıklamalar da dipnotlarda gösterilmiştir. Buna rağmen henüz kimliği hakkında bilgi edinemediğimiz şahsiyetler de vardır.

Kartpostalların önemli bir kısmı doğal olarak Hüseyinzade Ali Bey’in yakın aile çevresindeki şahsiyetlere ve akrabalara aittir. Bunların yanında fikir, siyaset, kültür ve bilim hayatımızda önemli yerleri olan, tanınmış şahsiyetlerden gelen birçok kartpostalın da bulunduğu görülmektedir: Dr. Abdullah Cevdet, Mehmet Ali Tevfik, Ahmet Kemal (Akunal), Ahmet Raik (Kıbrıslı), Yusuf Akçura, Ahmet Ağaoğlu (kızları Süreyya ve Tezer), Hasan Sabri Ayvazof (Kırımlı), Abdurrahim Talibov (İran Türklerinden), Seyyid Tahir (Dağıstanlı), Ferhad Ağazade (Azerbaycanlı) vd.

Bu kartpostalların bir kısmı tıpkı “*Mektuplar*”daki gibi yakın geçmişimizdeki bazı şahsiyetlerin biyografisine, o dönemde olup biten bazı hadiselerin arka planına açıklık getirmektedir. Diğer yandan bunların tamamı, sırf ait oldukları döneme ait görsel malzeme ile de önemli bir kültürel değere sahiptir: artlar üzerindeki eski şehir manzaraları, heykeller; pullar, posta damgaları vs. koleksiyonculara yeni bilgiler verebilir. Kartlardaki yazı biçimi, ifadeler, bayram tebriklerinin üslubu da dilimizin XX. yüzyıl başındaki kullanımını hakkında oldukça değerli bilgiler ihtiva etmektedir.

Hüseyinzade Ali Turan Arşivi’ndeki Hüseyinzade’nin şahsına ait belgeleri, elyazma veya basma eserlerini, makalelerini; kendisine veya çevresine ait fotoğrafları; başka şahıslara ait elyazma belgeleri ve Hüseyinzade Ali Bey hakkında yazılmış yazıların asıllarını, fotokopilerini veya dijital kopyalarının listesini de dergimizin gelecek sayısında araştırmacıların dikkatine sunacağız. Böylece Arşivdeki malzeme hakkında araştırmacılar tam olarak bilgi sahibi olabileceklerdir.

Ayrıca “Hüseyinzade Ali Turan Arşivi” için bölümümüz web sayfası içinde özel bir alan açılacaktır. Bununla ilgili işlemler tamamlanmış bulunmaktadır. Arşiv belgelerin dijital kopyalarının alınması işlemi devam etmektedir. Pek yakında internet üzerinden de bu belgelere ulaşılabileceğini araştırmacılara haber vermekten mutluluk duyuyoruz.

Ailesine ait bu eşsiz belgeleri, değerli materyali bölümümüze bağışlayan Feyzaver Alpsar Hanımefendi'ye bir kere daha, hem bölümümüz hem de Türk kültürünün cefakâr araştırmacıları adına şükranlarımızı bildirmeyi zevkli bir görev olarak kabul ediyoruz.

Kartpostallar:

- ?, 13.01.1340, Edirne. İsmail Kemal Bey'e¹ (Çorum mebusu), Ankara.
“Muhteremimiz efendim! İltifatname-i Samileri dest-i tazim oldu...” (Ön yüz: Meriç nehri ve köprüsünün siyah beyaz resmi). 212-213.
- ?, 02.03.1329?, Bakû, Ali Bey Hüseyinzade'ye, İstanbul.
“Bi-hamdihi teala, Bakû'ya vasıl olduk. Ahmet Bey ile Esat Paşa'ya çok selam ederim.” (Ön yüz: Surahanî petrol kuyularının resmi). 246-247.
- ?, 11.?.1917, [Hüseyinzade Ali Beyefendiye, İstanbul].
“İhtiram ve selam...” (Ön yüz: Renkli Zürih manzarası). 278-279.
- ?, 24 Ağustos 1926, İzmir, Ethiyê Hüseyinzade'ye, İstanbul.
“Kardeşim, çok iyi vakit geçirek eğleniyoruz, fakat hep aklım sizde...” (Ön yüz: Renksiz İzmir Karataş manzarası). 294-295.
- ?, Hulusi?, 14 Mart 1959 Newyork? Muzaffer (Mühendis) [Kime yazıldığı anlaşılmadı]. “Mehmedi ...? İnşallah hepiniz sıhhat bulacaksınız. Valide nasıldır? Refikanız, kızımız. Umarız ki hepiniz iyisinizdir. (Posta damgası ve pulu yok.) 001-002.
- ?, Meliha Firdevsler?, 14 Teşrin-i evvel 1327, ?, [Hüseyinzade Ali Bey'in ailesine, İstanbul]. “Sevgili Kardeşim, mektubunu aldım. Dışlerinizden mustarip olduğunuza teessüf ederim.”, (Ön yüz: Renkli, İstanbul, Sultan Aziz ve Mahmud türbesinin içi). (Posta ile gönderilmemiş). 084-085.
- ?, Naci (Dr)?, 7 Kanunisani 1914, Paris, Hüseyinzade Ali Bey'e, İstanbul.
“Muallim-i muhteremim, efendim hazretleri, Mübarek ellerinizi takbil eylemeden yola çıkmağa mecbur olduğumdan dolayı pek müteessirim...” (Ön yüz: Arda Nehri üzerinde 1913'de yıkılan tahta köprüünün resmi). 166-167.

---

¹ İsmail Kemal: Feyzaver Alpsar'ın kayınpederi.

- ?.., 11 Kanun-ı evvel 1320, ?, [Saadet Hanım'a, İstanbul].
“Bir tanecik Saadet Hanım, kusurlarımı affediyor musunuz? Ben çok fena oldum, nasıl değiştim kendim bile şaşırıyorum”, (Ön yüz: Kartpostalın ön yüzünde keman çalan adam tasviri vardır). 080-081.
- ?.., 20.12. 1922, Darmstadt, Ali Bey Hüseyinzade, İstanbul.
“Dadaş Dame ömrühü. Evvelen ederim selam ve dua ve Paris'ten Darmstadt tarikiyle Berlin'e kayıdarken Darmstadt'da düşüp Behram ile görüştüm...”, (Ön yüz: Darmstadt'ın bir görüntüsü) 021-022
- ?.., İzmir, Ali Bey Hüseyinzade Efendiye, İstanbul.
“Azizim Ali Bey İzmir seyahatinden tahmin edemeyeceğin kadar memnunum...”, [Smyrne], (Ön yüz: Renkli İzmir kartpostalı, damgadaki tarih okunamadı.) 019-020
- ?.., Tarih, yer? Ethiye [Hüseyinzade], İstanbul.
“Ethiyeciğim, gözlerinden öperim, inşallah afiyettesinizdir. Size ...? Lazım olur diye ...? Takdim ediyorum. Bak ne kadar hakikatliyim değil mi!!! Kardeşim.” (Ön yüz: Renkli, bir hanım ve küçük çocukların resmi. Posta damgası ve pul yok.). 288-289.
- ?..eddin Hayri, 23.03.1338, Bükreş, Safa Bey Efendi'ye (Babîâlî Umur-ı Siyasiye 2. Kalemi Mümeyyizi), İstanbul. “Muazzez Kardeşim, afiyetle Bükreş'e geldim. Bütün rüfekaya te'yiden ihlâs ve hürmet eylerim”. (Ön yüz: Bucureşti / Bükreş). 088-089.
- ?..Nuriye?, Tarih, Antalya?. [kime, nereye gönderildiği belli değil], “Muhterem Beyefendi, güzel Antalya'dan yeni yılınızı kutlar, size her zaman sıhhat, saadet...” (Ön yüz: Manzara resmi, posta damgası yok). 289-290.
- ?..Safiye?, 20 Temmuz 1329, Kütahya, [Edhiye Hanıma Takdim, İstanbul]
“Sevgili kardeşim, hüluliyile müşerref olduğumuz Ramazan-ı şerifi tebrik eder, Zekiye Hanım ablam ve ben gözlerinizden öperiz...” (Ön yüz: Kütahya manzarası). 298-298.
- ?..Sila...? Tarih ve yer yok. Edhiye [Hüseyinzade'ye], İstanbul?
“Kardeşim Edhiye Hanım, bilhassa selam edip gözleriniz bus ederim...”(Ön yüz: renkli bir kadın portresi). 367-368.
- ?..Sila..? Tarih, yer yok. Edhiye [Hüseyinzade'ye], İstanbul?
“Edhiye Hanım'a, ıyd-ı saidinizi tebrik ederim.” (Ön yüz: Çiçekçi kadın resmi. İmlası bozuktur. Posta damgası ve pulu yok.). 340-341.
- Abdullah Cevdet (Dr., Karlıdağ), 16 Oktobr 1905, Kahire. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû. “Nur-ı didem Ali! Mısır'dayım. Bademâ mektup ve gazeteni buraya gönder”. (Ön yüz: Phylae, General view) 156-157.

- Abdullah Cevdet (Dr., Karlıdağ), 20 Avril 1905, Geneve. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû. “Kardaşım Hüseyinim, 2 adet kartını ve 2 nüsha, Kaspi gazetesini aldım...”. (Ön yüz: Geneve / Sous les Saules.). 100-101.
- Abdullah Cevdet (Dr., Karlıdağ), 25 Şubat 1906, Kahire. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû. “İki Gözüm Ali! Aylardan beri “Hayat” gelmiyordu. Birkaç gün evvel hep birden geldi, cümlesini gözden geçirdim...”. (Ön yüz: Ahmet Celaleddin Paşa'nın siyah beyaz resmi). 160-161.
- Abdullah Cevdet (Dr., Karlıdağ), 3 December 1905, Kahire. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû. “Nur-i didem Ali 16 Oktobr Rumî tarihli kartın geldi. Matbaa yeni ve Kahire'ye vasil oldu. Yarın birleştirmeye iptidar edilecek...”. (Ön yüz: Kahire, Sultan Hasan Minaresi, Renkli) 044-045.
- Abdullah Cevdet (Dr., Karlıdağ), 4 Janvie 1906, Kahire. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû. “Azizim Ali Bey, “Jul Sezar'ı” bir ay zarfında tab ettiremezseniz, lütfen bana taahhütlü olarak gönderin. (Ön yüz: Mithat Paşa'nın siyah beyaz resmi). 162-163.
- Abdullah Cevdet (Dr., Karlıdağ), 7 Temmuz 1905, Paris. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû. “Ya Ali! kartını aldım. Mufassal mektubunu bekliyorum. Şimdi Paris'teyim...” (Ön yüz: Notredam de Paris. Yazı kartpostalın ön yüzüne yazılmıştır.) 136-137.
- Abdullah Cevdet (Dr., Karlıdağ), Cenevre, 24.3.1905 (?) Geneve, Ali Bey Hüseyinzade, Bakû. “Kardaşım sevgili Ali, mufassal mektubunu aldım. Hümanite'deki Pan-İslâmizm fikrini gazete tağyir etmiştir...” (Ön yüz: Kabartma bir kadın figürü, kart postalın pulları kopartılmış, damga var. Kabartma yazı ile “LA SEMEUSE D'APRES RUTY” yazılı.). 206-207.
- Abdurrahim Talibov, 18 Ağustos 1911, Yaylak-ı Gocur, [Tiflis]. Ali Bey [Hüseyinzade], Bakû. “Dost-ı samimi ve âlim-i ilm-i hakiki ve hekim-i cismani Ali Beg...”, [Farsça]. 007-008
- Abdurrahim Talibov, Yer, tarih yok. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû.
“Dost-ı aziz-i muhterem, Kartpostal-ı şuma reside, ez-selamet-i vucûd-ı mübarek hayli maruf-şudem...” (Ön yüz: “Présente mes salutations respectueuses à votre Abdül Rahim Talibov”. (Renkli. Top atışı yapan çocuklar.). 186-187.
- Abdül...?, 8 Haziran 1330. İstanbul. Safa Bey'e (Sefaret-i Seniyye-i Osmaniye Müsteşarı] Tahran, İran. “Sefaret-i seniyye müsteşarı Safa Beyefendi'ye, ...? mahsusen selam ederim. Göndermiş olduğunuz [kart]postalı aldım. Kemal ü memnuniyetle mütalaa ettim. Biz sizi hatırdan çıkarmadık. Lakin siz bizi...”.(Ön yüz: Bir Noel kartı), 058-059.

- [Ahmet] Ağaoğlu, 25.04.1915, Brünn, Dr. Ali Bey Hüseyinzade, İstanbul
“Je te présente avec le salut cordial cette ville charmante de Hongrie.
Salut à ...? Khanam?. (Şahıs ismi) , (Ön yüz: Arad-Varkapu.). 208-209.
- [Ahmet] Ağaoğlu, Berlin, 12.5.1915 [Fransızca]. Hüseyinzade Ali, İstanbul,
“Salut ... À toi et à tous les amis de Berlin”. (Ön yüz: Bir savaş tasviri)
023-024
- Ahmet Ata Aliyev, 16.09.1913 Bakû. Huseyinzade Ali Bey, İstanbul.
“Büyük kardeşim, ıyd-ı fitrınızı en samimi kalple tebrik ve teksir ederik...” (Ön yüz: Bakû’da eski Petrol kulelerinin siyah beyaz resmi). 198-199.
- Ahmet Kemal [Akünal], ?. 09.1907, Sofya. Ali Bey Hüssinizade, Bakû.
“Kardeşim üstad! Sofya’da şu gördüğün oteldeyim, yani avdet yolundayım...” (Ön yüz: Sofya, Grand Hotel Kontinental). 232-233.
- Ahmet Kemal [Akünal], Paris, 14.9.1907. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû
“Azizim Maten operasının karşısında Kazablanka faciasını okuduğum bu Fransız denilen millet-i vahşiyenin bu kıtal-ı medeniyesini okuduğum şu dakikada sana şu kartı yazdım. Selam”. (Ön yüz: Paris Palace des Pyramides) 124-125.
- Ahmet Raik, 12.10.1906, Lefkoşa. Hüseyinzade Ali Bey’e, Bakû.
“Mir-i Nezahatperverim Ali Bey Hayat’ın tatil olmasından dolayı pek ziyade teessüfler ederim”. (Ön yüz: Kçrenia - Haurbor limanının resmi) 015-016
- Ahmet Raik, 12.10.1906. Lefkoşa. Alibey Hüseyinzade, Bakû.
[Kart postalda yazı yok]. (Ön yüz: Lefkoşa Camp of Troodos, Kıbrıs.) 174-175.
- Ahmet Raik, 13 Eylül 1906, Lefkoşa. Ali Bey Hüseyinzade’ye Bakû.
“Edib-i muhterem, Hayat’a derç olunmak üzere edebî bir parça takdim ediyorum...”. (Ön yüz: Londra, Trafalgar Meydanı). 252-253.
- Ahmet Raik, 16.08.1906, Lefkoşa. Ali Bey Hüseyinzade’ye Bakû.
“Mir-i muhterem, mahabbet ...? mazhar-ı kabul olduğuna...” (Ön yüz: Londra, Westminster Bridge and Houses of Parliament at midnight.). 254-255.
- Ahmet Raik, 21.06.1906, Lefkoşa. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû.
“Hazret-i edip, Tasdiatımın mazhar-ı afv olunmasını rica ederim...”. (Ön yüz: Royal otelin önü, siyah beyaz resim). 170-171.
- Ahmet Raik, 21.09.1906, Lefkoşa. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû.
“Aziz ve muhterem Ali Bey! İşte size ne yolda arz-ı ihlas ve mahabbet

- edeceğimi bilmiyorum...”. (Ön yüz: Lefkoşa, Interior of St. Sophia, Nicosia). 190-191.
- Ahmet Raik, 24.1.1907 Lefkoşa. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû.
“Edib-i kemalatperver Ali Bey Efendi; 6.11.1327 tarihli iltifatnamenizi kemal-i meserretle aldım”. (Ön yüz: Th. N. Tonfexis Nicosia.). 122-123.
- Ahmet Raik, 30 Ağustos 1906, Lefkoşa. Ali Bey Hüseyinzade'ye Bakû.
“Hazret-i edip, tensip buyurulduğu takdirde Hayat'a derç olunmak üzere bir müsahebe-i...”. (Ön yüz: London, A Wet Night on the Thames Embankment). 256-257.
- Ahmet Raik, 6.12.1906, Lefkoşa. Hüseyinzade Ali Bey'e, Bakû.
“Mir-i muhteremim Füyuzat'ın ne zaman intişara başlayacağını sorduktan 5 gün sonra...”. (Ön yüz: Newyork Normal College). 092-093.
- Ahmet Raik, 8.10.1905, Lefkoşa, Kıbrıs. Ali Bey Hüseyinzade, Bakû.
“Mir-i muhterem. Bir muhasebe-yi edebiye daha gönderiyorum. Her ne kadar Hayat'a girmeye değeri yoksa da neşrolunduğu takdirde...”, (Ön yüz: Old Lusignan Palace'ın resmi) 120-121.
- Ahmet-Sitare Ağaoglu, 12.VI.1929, Purkersdorf. Hüseyinzade Ali Bey'e, İstanbul (İstanbul'a varış damgası;18.7.1929). “Uzak diyarlardan size hanımefendilere Hamit Beylere muhabbetler, selamlar ve çocuklara öpücükler. (Ön yüz: Senatorium, Westend, Purkersdorf, “Kurhaus”, siyah beyaz). 140-141.
- Akil Muhtar, 17 Eylül 1329. Zürih. Ali Hüsesein Bey, İstanbul.
“Birader-i azizim Ali Bey; bugün İsviçre'yi terk etmek üzereyim. Münih'e oradan da Viyana tarihiyle İstanbul'a geleceğim”, (Ön yüz: Geneve Jonction de l'Arve et du Rhone.) 126-127.
- Akil Muhtar, Beatenburgh, 18 Jullet 1928. Ali Hüseyin Beyefendi, İstanbul.
“Aziz kardeşim! Buranın serin havası, güzel manzarası hakkında size bir fikir veren bir resim...” (Ön yüz: Beatenburgh'da bir nehir manzarası). 216-217.
- [Ali Ekrem] Behmen, 11.4. 1908?, Almanya, Ali Bey Hüseyinzade, Bakû.
“Edib-i muhterem ve dost-ı azizem, (Farsça, Ön yüz: Şehzade Yusuf İzzettin Efendinin renkli resmi) 134-135.
- [Ali Ekrem] Behmen, 6.11.1910, Yer? Kime ve nereye ?
Salut à Madame et Monsieur Mokhalof et à Madame et Monsieur Akhoumadof et à Madame et Monsieur Akhounudof notre ami. Veuillez saluer de ma part tous les amis avant votre depart autour. Cher Ozeyre et Dheyfoun, Farhad, Hanafî et à tout les membres de Saadate ..... H. Mir Mohsein, K. Mohmed Ali.
Procurez-moi je vous en prie des groupes de photographie des ..... Saadat

Faik chez H. .... et apportez moi... Votre
uncère Bahman”. (Ön yüz: Behman’ın resmi “Mon très cher et honorable
ami, J’ai reçu votre aimables cartes. La promesse que vous m’avez fait de
vous vous voir à ... (yer adı) m’a enchanté. Avant quelques jours j’ai
rencontré M. Obeydollah Effendi et je lui donnai de vos nouvelles et il
m’a dit qu’il y a longtemps que nous entendons que M. Hosseinzade
vient. Enfin je desire bien vous voir encore ici. Ecrivez-moi le jour de
votre depart et ne manquez pas de presenter mes salutations à tout le
monde.”). 158-159.

[Ali Ekrem] Behmen, Kislovodsk, ? 1908. Ali Bek Gosein zade, Bakû.
“Cher ami, e vous envoie ma troisième carte postale de Kiolavodeki.
Comme je souhaite que vous soyez ici avec moi! Envoyez-moi poste
restante à Kiolavodeki, donnez des nouvelles de la Perse et de la
Turquie”. (Ön yüzde: “Saluez de ma part Ozeir et M. Ahmad Kamal.
L’ami qui vous oublie pas. Bahman”. Kislovodsk’tan bir şelale resmi).
130-131.

Ali Ekber Behmen, ? . Ali Beg Gusein zade - Hüseyinzade Ali Bey, Bakû,
(Variş damgası: 26.7.1908). “Mon cher ami...”, (Ön yüz: Piyatigorsk’dan
bir manzara) 128-129.

Ali Ekber Behmen, ?. Ali Bek Hüseyinzade, Bakû.
“Dost-i aziz-i muhteremem, kartpostal-ı cenab-ı şuma resid ez tebrikat-ı
ıyd-ı ramazan...”. (Farsça, tarih, damga veya posta pulu yoktur. Ön yüz:
Türk bayrakları olan bir nümeyiş resmi. Altındaki yazı: “Le prêtre
arménien exhorte la foule à voter régulièrement.”). 108-109.

Ali Hüseyin [Turan], 15 Temmuz 1917, Stockholm. Edhiye [Hüseyinzade],
İstanbul. “Dün Grand Otel”den bir pansiyona geçtim. Adresim
şöyledir...”. (Ön yüz: İki çocuğun renkli resmi) 030-031.

Ali Hüseyin [Turan], 20 Teşrinisani 1331 [3 Aralık 1915], Budapeşte. Edhiye
[Hüseyinzade], İstanbul. “6 günden beri buradayız ve (Britanya)
Otelinde bulunuyoruz. Yusuf Bey selam ediyor. Dostlara selam”. (Ön
yüz: asker çocuk resimleri) 034-035.

Alimcan İbrahim, 29 Sentabr 1909 Alupka [Kırım]. Ali Bey Gusein zade] Bakû.
“Huzur-ı aliyelerine, efendim, Hululiyle müşerref olduğunuz ıyd-ı saidi
siz cenab-ı alilerine tebrik ediyorum...”. (Ön yüz: Alupka’da ? bir
çeşme). 226-227.

Andelib Hüseyin 9 Mayıs 1926, ?. Feyzaver [Hüseyinzade’ye], İstanbul.
“Feyzaver, kızım bu resim, enişten x işaretli mahaldedir. Burası hükümet
önüdür. Cumhuriyet’in ilk ilanı günüdür. (Ön yüz: Cumhuriyet’in ilan
günü siyah beyaz resim). 312-313.

- Andelib Hüseyin, 14 Nisan?1341, Alaplı. Feyzaveer [Hüseyinzade], İstanbul.
“Pek sevgili Feyzaverdiğim, Size Zonguldak’ın manzarasından bir kart gönderiyorum. Eniştene ve ben gözlerinden öperim. Mini mini yavrucuğum”. (Ön tarafı: Zonguldak’ın siyah-beyaz bir fotoğrafı). 132-133.
- Andelib Hüseyin, 9 Mayıs 1926, yer?, Saide [Hüseyinzade], İstanbul.
“İlk bahar manzaralarından bir kartını gönderiyorum”. Ağustos’a doğru İstanbul’a gelmek fikrindeyim”. (Ön yüz: Renkli bir ilkbahar manzarası). 346-347.
- Andelip [Hüseyin], 21 Kanunievvel 1328, ?. Ethiye [Hüseyinzade], İstanbul.
“Siz bana kart gönderdiğiniz vakit bu kartı gönder dediniz.”. (Ön yüz: Kadın-Erkek bir çiftin resmi). 292-293.
- Arme Resip?veya Ark Resib? 30 Ekim 1954, Antalya. Mehmet Ali Bey’e, İstanbul. “Sevgili Mehmet Ali Beyciğim, Bahçe işinizi konuştum...”(Ön yüz: Bir manzara resmi, postayla gönderilmemiş.). 338-339.
- Baba Hacı Gani, 9.3.1922, Berlin. Ali Bek Hussein zade, İstanbul.
“Tebrik ederem Nevruz bayramızı. O gün olsun tebrik edim Mehmed’in toyunu e selam-dua haber alanlara...”. (Ön yüz: Berlin Martin Luther strasse) 064-065.
- Baba Hacızade, 10.9.1921, Berlin. Ali Beh Gusein zade, İstanbul.
(Ön yüz: Friedrichstrasse Central Hotel’den bir görüntü. Kartpostalda adresler dışında herhangi bir yazılı metin yok). 110-111.
- Baba Hadji Gani, 27.12.1921, Milano. Ali Bek Gusein zade, İstanbul.
(Ön yüz: Ön tarafında Milano Bargo cairolı e panorama dalla Torre Filarete. Kartpostalda herhangi bir yazı yok). 114-115.
- Behiye? / Saliha?, 5 Teşrinievvel 1334, Yer? Ethiye [Hüseyinzade’ye], İstanbul.
“Sevgili hemşirem Edhiye, Şeref-i hüluliyle müşerref olduğumuz ıyd-ı fitri tebrik ederim...”. (Ön yüz: Renkl, Osmnlı kıyafetli kadın ve erkek.). 341-342.
- Behman [Bagman], 6 İyul 1909, Kislovodsk. Ali Bek Güseyinzade, Bakû.
“Depuis longtemps je n’ai pas de vos nouvelles je ne sais pas ce que vous faites. Vous viendrez ici? Est-ce que vous faites des demarches pour votre affaire?Enfin je vous ... écrivez-moi longment donnez des vos nouvelles adresse poste restante.”. (Ön yüz: “Mon cher ami, Me voilà ici depuis 2 jours. Je suis très fatigué et je ne suis pas encore installé. À B... (yer ismi) il fait mauvais l’air est très humide. (Kislovodsk’un renkli bir kartpostalı). 180-181.
- Behram (Dr.) Paris, Ali Bey Hussein zade, Bakû (Varış damgası: 12.9.1910).
(Rusça. Ön yüz: Paris’ten bir görünüş). 116-117.

- Behram [Bahram], 13.3.1920?. Basel. Ali Bey Hussein zade, İstanbul.
“Dorogoy Dyadya”, (Rusça, Ön yüz: Basel / Stadbibliotek’) 082-083.
- Behram, [Avrupa], Hüseyinzade Ali Bey, İstanbul (Varış damgası 14.08.1922).
Rusça kartpostal (Ön yüz: Renkli bir abide resmi). 196-197.
- Behram, 9.6.1921, Hessen, Almanya. Ali Bey Hussein zade, İstanbul (Varış damgası: 17.6.1921). “Dorogoy Dyadya”. (Rusça. Ön yüz: Renkli bir kale tablosu) 090-091.
- Budapeşte’nin renkli bir kart postalı. Arkasında “Törökorszag Bandirme” yazılı.
026-027
- Bulgaristan Muallim-i İslamiye Cemiyeti Merkeziyesi tarafından gönderilmiştir,
24 Mart 1907, Rusçuk. Redaction du Journal “Fuuzat”, Bakû. (Ön yüz:
1322, Bulgaristan Muallimler Cemiyeti mensuplarının resmi.). 017-018
- Celaleddin Muhtar, Marsilya, ?. Hüseyinzade Ali Bey’e, İstanbul.
“Azizim, bu vapurla pek güzel bir seyahat ettik...”. (Öz yüz: Phrygie adlı
geminin resmi). 182-183.
- Celile,² 10.07.1928, İzmir. Feyzaver [Hüseyinzade’ye], İstanbul.
“Cici Feyzciğim, bakalım beni unutacak mısın? Eğer cevap yazarsan
unutmadığımı ve beni sevdiğini o vakit anlayacağım...” (Ön yüz: İzmir
Kestane Pazarının renkli bir resmi). 354-355.
- Dağıstanlı ...? 14. 8. 15. Geneve. Hüseyinzade Ali, İstanbul.
“Muhterem ..? hazretleri, Zat-ı alilerine bir Cenevre kartı ..? arz-ı selam-i
Prusya ittihaz ederim...”. (Ön yüz: Geneve’den bir manzara) 038-039.
- Emine, 2 Teşrinievvel 1331, Edhiye [Hüseyinzade] Hanım’a, İstanbul?.
“İyd-ı saidinizi tebrik ile kesb-i şeref eylerim. Valideniz hanımın
ellerinden, eteklerinden öperim.” (Ön yüz: Bir erkek resmi. Altında
“Cette première carte vous montrera que je pense à vous” yazılı.). 220-
221.
- Ferhat Ağayev, 30.06.1911, Perm. Ali Bey Hüseyinzade, İstanbul.
“Üstad-ı muhteremimiz Ali Bey! Bu mektubu size uzak bir noktadan
yazıyorum. Tamam iki hafta su yüzü ile seyahat edip de ahırda Volga ve
Kama çaylarında dolaşıp...”. (Kama nehri üzerinde siyah beyaz bir
görünüş) 168-169.
- Ferhat Ağazade, 29 Fevral 1912, Bakû. Ali Bey Hüseyinzade, İstanbul.
“Üstad-ı muhteremimiz Ali Bey, Nevruz bayramınız mübarek olsun.
Hemişe baht size yar olsun. Bu günlerde Kamer Hanım 2500 ruble alıp

---

² Yavuz gemisinin kaptanı Kenan Bey’in eski eşinin kardeşi, İstanbul’da kolejde okuyordu (Feyzaver Alpsar).

İskender'den boşandı. 2 ilden sonra İskender'e bir kız uşağı bırakıp ondan ayrıldı. Sebep: Bir biriyle yola gitmemek. Bu perişanlığı ben o vakitler duymuştum. Ey kaç öz işlerimi de böyle bileydin! Şeyda Hanım size mektup yazacak ancak bayram münasebetiyle şugli çoğalmış. Bayramdan sonra yazacak. Muallimlerimizin size arz u selamı var. Mektubunuzu ..? sizi ..?". (Ön yüz: Koyunu parçalayan bir kartal resmi – certva nasilia). 040-041.

Ferhat Ağazade, tarih? Baku?. Ali Bek Guseinzade, Teymurhanşura.

“Muhterem Ali Bey, bugün sizin kâğızınız elime çattı. Çok şad oldum. Mektubunuzda “Esna-yı seyahatimde iki müşkül mesele hallolunmuş oldu” sözleri beni artık derecede sevindirir. Bu iki meselenin biri evlenmek değil mi? Hergâh budursa can-ı dilden sizi tebrik edip...”. (Ön yüz: Türk Bayrağı ve peçeli bir kadın resmi. Kartpostal Hacı Abdurrahim Talibov'un adresine gönderilmiş. Damgadaki tarih okunmuyor.). 072-073.

Gül [Karlıdağ]³ 3 Ağustos 1327, Yer? Ethiye [Hüseyinzade'ye], İstanbul?

“Sevgili mukaddes hemşireciğim! Leyle-i Berat'ın tebriğini hâvi müşterek kartınızı aldım. Teşekkürler ederim. Amcam beyefendinin ve hâlâmın ellerinden, sizin ve Saadet'in güzel gözlerinizden öperim. Sevgili, muazzez kardeşim”(Ön yüz: Renkli bir askeri gemi resmi. Altında “Gayret-i vataniye” yazılı.). 318-319.

Gül [Karlıdağ], 2 Teşrinievvel 1325, Yer?. Edhiye [Hüseyinzade] Hanım, İstanbul?. “Sevgili hemşirem Edhiye Hanım'a takdim...”. (Ön yüz: Renkli çiçek resmi. Posta pulu ve damga yok). 342-343.

Gül [Karlıdağ], 22 Teşrinisani 1327, Kütahya. [Hüseyinzade ailesine, İstanbul]. “Sevgili kardeşim, ıyd-ı saidi tebrik eden kartpostalınızdan memnun oldum.(Ön yüz: Kütahya Akköprü den bir görünüş. Posta pulu ve damga yok.). 295-296.

Gül [Karlıdağ], Edhiye Hanım'a takdim, [İstanbul].

“Sevgili muazzez kardeşim, ıyd-ı fitrın tebrikini havi kartınızı aldım. Teşekkür ederim.”, (Ön yüz: İki çocuk resmi var). 104-105.

Hamiyet Hulusi Ahmet (Türk Hanımları Esirgeme Derneği reis-i evveli), 10 Nisan 1344. Hsaide, İstanbul. “Yetim kardeşlerimize tahsis edilen Ramazan Bayramının üçüncü günü rozet tevziindeki hissiyatınızın ve faaliyetinizin şükranıdır...”. (Ön yüz: Yıldız Sarayından bir görüntü. Damga: “Türk Hanımları Esirgeme Derneği, 1340”). 369-370.

---

³ Gül [Karlıdağ]: Abdullah Cevdet Bey'in kızı. (Feyzaver Alpsar).

- Hasan Sabri [Ayvazof], 11.11.1905, Alupka. Ali Bey Gusein zade, Bakû (Varış damgası: 29.12.1905). “Efendim, hüluliyle müşerref olduğumuz ıyd-ı said-i fitri[yi] tebrik ederek daha çok bayramlara kadar yaşamanızı ve maarif bayramımızın kariben vürûdunu Cenab-ı Haktan dilerim...” (Ön yüz: Alupka’da Gırnata’daki El-Hamra’nın benzeri olarak yaptırılan kemerli kapının resmi.). 229-230.
- Hasan Sabri [Ayvazof], 14 Teşrinisani 1910, Moskova [Ali Bey Hüseyinzade’ye Bakû], “Üstad-ı ekremim, muhterem edip Ali Bey hazretleri, resimli kartpostalınızı bugün aldım...” (Ön yüz: Esir tüccarlarını gösteren bir resim, V. V. Veretsagin’in bir tablosu). 250-251.
- Hasan Sabri [Ayvazof], 16.10.1905, Alupka. Ahmed Bey Ağayev, Ali Bey Gusein zade, Bakû. “Efendilerim, şeref-i hüluliyle müstefid olduğumuz şehri Ramazan-ı mağfiret-nişanı tebrik etmek üzere şu kartpostal...” (Ön yüz: Alupka mescidinin bir resmi). 252-253.
- Hasan Sabri [Ayvazof], 30.09.1909, Alupka. Ali Bey [Hüseyinzade’ye, Bakû]. “Üstad-ı Ekrem ve edib-i muhteremimiz Ali Bey Efendi hazretleri, şeref-i hüluliyle müşerref olduğumuz ıyd-ı said- fitri tebrik ile...”. (Ön yüz: y-Petri’den siyah beyaz bir görünüş. Posta pulu ve damga yok.). 232-233.
- Hasan Sabri Ayvazof, 07.01.1907, Kırım? Ali Bey Gusein zade, Bakû. “Efendim, ıyd-ı said-i adhamızı tebrik eder ve hüsn-i teveccühünüzün ber-devam olmasını temenni ederim. Baki selam ve hürmet. (Ön yüz: 3. Aleksandr müzesinden siyah beyaz bir savaş kartpostalı). 200-201.
- Hasan Sabri Ayvazof, Bahçerasay, 20.08.1914, Ali Bey Hüseyinzade. İstanbul (Varış damgası: 16.9.1914). “Sevgili büyük kardaşımız Ali Bey hazretlerine. İsmail Bey Gasprinski bayram tebrikini havi bir kıta kartpostalınızı aldı, size teşekkür ediyor. Kendileri İstanbul’dan avdetten sonra döşekte yatmakta olduklarından bizzat cevap yazmaktan acizdir. Bu vazifeyi bendenize tevdi etti. Yusuf Bey Akçura’ya gelince, Adresi şöyledir. Kazan, Molla Apanayev’in hanesi. Bendeniz bir buçuk seneden beri Tercüman idaresindeyim. İsmail Bey’in hastalığı bronşittir. Fakat doktorların dediğine göre ifakat bulması mümkün değil imiş. Şimdilik arz-ı ihtiram ederek ellerinizden öperim...” (Kartpostalın üzerinde Hüseyinzade’nin el yazısıyla “Tanin, 11 Eylül 1914 / 1331 İsmail Bey’in vefatı haberi” kaydı var. Ön yüz: Renkli bir postacı resmi). 375-376-377.
- Hasan Sabri Ayvazov 31.10.1906, Alupka. Ali Bey Gusein zade, Bakû (Varış damgası: 5.11.1906). “Efendim Hazretleri, Şeref-i hululü ile müşerref olduğumuz ıyd-i said-i fitriyi tebrik ederek ihtiramat-ı samimemi arz eylerim.” (Ön yüz: Kırımdan muhtelif görüntüler). 061-062.
- Hasan Sabri Ayvazov, 10 Temmuz 1911 (Posta damgası: 23. 7. 1911), Wegis. Ali Bey Hüseyinzade, İstanbul. “Muhterem Efendim, necip ellerinizi

- sıkarak 10 Temmuz'u tebrik ederim. Doktor Cevdet Bey'e, Mehmed Ali Tevfik Bey'e en samimi ihtiramları takdim ederim. Selam ve hürmet". (Ön yüz: F. Schiller'ın adı yazılı nehir kenarında bir kaya resmi). 106-107.
- Hasan Sabri Ayvazov, 15 Haziran 1911 (Posta damgası: 28.6.1911), Weggis. Ali Bey Hüseyinzade, İstanbul. "Üstad-ı Ekrem Ali Bey Efendi, necib ellerinizi sıkarak selamlarımı takdim ederim. Meğer burası cennet gibi bir yer imiş. Buraya geldiğimden ziyade memnunum. İleride tafsilatlı yazarım. Dostlara selam.". (Ön yüz: Weggis'ten bir manzara) 050-051.
- Hasan Sabri Ayvazov, 9 Teşrin-i evvel 1910 Moskova. Ali Bey Gusein zade, Bakû. "Edib-i muhterem ve üstad-ı ekremim Ali Bey; "Güneş"te okuduğuma göre Bakû'da Füyuzat namında bir mecelle neşrolunacaktı. Bu Füyuzat'a sizin de dahliniz, iştirakınız var mı? Eğer varsa lütfen bildiriniz. Ben de elden geldiğini esirgemem. Ben şimdilik Güneş'te yazmaya başladım. Baki necip elinizi sıkarak selamlarımı ve hürmetlerimi takdim ederim", (Ön yüz: Ayvazovski'nin "Moment Mirozdanıa tablosu). 066-067.
- Hikmet Rahmi, 4 Kânunisanı 1324, Yer? . Edhiye [Hüseyinzade, İstanbul]. "Hemşirem Edhiye Hanıma takdim. Valide ve pederinizin ve validemin ellerinden.. ve size selam ederim". (Posta damgası ve pulu yok. Ön yüz: Renkli bir manzara.) 054-055.
- Hikmet Rahmi, Bursa, 8 Mayıs 1341. Saide, Feyzaver [Hüseyinzade], İstanbul. "Cici yavrular, Acele Bursa'ya hareket ettim. Bursa'dan size selamlar. Gözlerinizden öperim". (Ön yüz: Bursa Sanayi Mektebi'nin resmi). 078-079.
- Hikmet Rahmi, Yer, tarih?. Ethiyeye [Hüseyinzade], İstanbul? "Hemşirem Edhiye Hanım'a takdim. Takdim eyliyorum". (Ön yüz: "Renkli, peçeli bir kadın ve Türk bayrağı resmi. Üzerinde "Hürriyet, adalet, müsavât, uhuvvet, 24 C. Ahir 1326 ve 11 Temmuz 1324" yazılı. Meşruriyet tebrik kartı. Posta damgası ve pul yok.). 313-314.
- Hilmi?, 11 Teşrin-i evvel 1917, Ankara? Hüseyinzade Ali Bey'in Haremi Hanım Efendiye [Edhiye], İstanbul. "Bugün geldik, hep sizi düşünüyoruz. İnşallah Cumaertesi günü oradayız. Sizi iyi görürüz. Cümleye selam...". (Ön yüz: Ankara'da yapılan hastanelerin resmi). 048-049.
- Hüseyinzade Ali [Turan], 05.04.1933, İstanbul. Saide [Hüseyinzade'ye], yer Avrupa? . "Sevgili Saideme! İki mektubunu aldım, Feyzaver hergün Süleymaniye'ye uğrayıp senden mektup olup olmadığını soruyor. Artık zannedersen buna hacet kalmayacaktır. Biz bir haftadır Üsküdar'dayız. Şöyle böyle on beş gündür ayak üstüdeyiz. Sana on gündür mektup yazamadım. Bundan sonra gene muntazam mektuplara devam ederim.

Bayram münasebetiyle üç dört gün istirahat edeceğiz. Ondan sonra daha sandıklarım yerleşecek. Bir de çamaşır yıkanacak. Ondan sonra iş tamamlanacak demektir. Her hâlde doktora gitsen de gitmesen de Hulus Yahya'ya bir şey yaz; çünkü çok ayıp oldu. Bundan birkaç mektup evvel ben sana nasıl yazacağımı da yazmıştım. Çok çok gözlerinden öperim, sevgili yavrum.”.Üstte: “Nenen Hanım ayrıca yazacak”. (Ön yüz: Constantinople Therapia. Renkli resim). 356-357.

Hüseyinzade Ali, 13 Mart 1926, Bakû. Hüseyinzade Edhiye Hanıma, İstanbul. “Azizim Edhiye, bir hafta akdem Türkiyat (Turkologie) kurultayı kapandı. Şimdi benim söylediklerim daha tafsilatlı olarak bir kitap şeklinde burada tab olunmaktadır. Birkaç güne kadar bitecek. Kurultaydan sonra Salyan'a değil Gence'ye gidip orada iki gün kaldık. Dün avdet ettim. Bütün akrabam buradadır. Batum'dan ya Odesa'dan münasip bir vapur bekliyoruz”. (Alt satır okunmuyor. Ön yüz: İsmailiye binasının bir resmi. Not: Hüseyinzade Alinin kendi el yazısıyla “Kurultayın in'ikad ettiği bina, yandan görünüş” yazılı.). 036-037,

Hüseyinzade Ali, 13 Mart 1926, Bakû. Saide Hüseyinzade, İstanbul. “Azizim, sevgili Saidem. Burada amcan İsmail ve bütün akrabalarla görüşüyorum... Mina Hanım, Büyük Hanım, Ahmet Ağa'nın kızı Naib Hanım, Sultan Bey'in kızı Şeyda Hanım ve diğer akrabam cümlenize selam ediyorlar.” (Ön yüz: Hüseyinzade'nin el yazısı ile “Eski Bakû'da Hansaray'ın kapısı”. Siyah beyaz fotoğraf.). 270-271.

Hüseyinzade Ali, 13 Mart 1926, Bakû. Feyzaver Hüseyinzade, İstanbul, (Varış damgası: 1.4.1926). “Mini mini kızım Feyzaver, sana buradan büyük hanımın çocukları Hayat Hanım'la Hacı Murat selam ediyorlar. Anneleriyle nineleri de senin, Saide'nin ve Mehmet Selim'in gözlerinden öpüyorlar”. (Ön yüz: Hüseyinzade'nin el yazısı ile “Bakû'da Kız Kulesi”. Siyah beyaz fotoğraf.). 267-268.

Hüseyinzade Ali, 16 Mart 1926, Bakû. Hüseyinzade Mehmed Selim'e, İstanbul. “Azizim, amcan ve bütün sair akrabamız şimdi buradadırlar. Hepsisi ve ezcümle Aziz'le Şemseddin sana selam ediyorlar. Birkaç güne kadar buradan hareket ediyoruz. Cümle dostlara selam” (Ön yüz: Hüseyinzadenin el yazısı ile: “Bakû'da Şark Akvamı yurdu”). 074-075.

Hüseyinzade Ali, 23 Ağustos 1926, İzmir, Feyzaver Hanım'a [Hüseyinzade], İstanbul. “Cici Kızım, gözlerinden öperim.” (Ön yüz: Foto: Fazıl Berki, İzmir manzarasından). 224-225.

Hüseyinzade Ali, 9 Şubat 1331 (22 Şubat Efrençi, yevmi Salı), “Mehmet Selim'in aşılınması tarihi 9. ayın 12. günü akşam saat beşte.” [Çocuğunun aşılınması tarihini not düşmüş] (Ön yüz: Renkli, Reşadiye Drednotunu'nun resmi.). 309-310.

- Hüseyinzade Ali, Berlin, 6 / 19 Kanunusani 1331 / 1916 . “Berlin Hayvanat Bahçesi’nde bu resimdeki hayvan heykelinin önündeki taşta gördüğüm yazı. [Hüseyinzade Ali’nin elyazısı ile taşın üzerindeki Almanca yazı yazılmış.]”. (Kartın arka yüzü boş, posta damgası ve pul yok.). 003-004.
- İbrahim Halil, İstanbul, 9 Mart 1338 [Hüseyinzade Ali Bey’e], İstanbul, “Kaim-i birader bendeniz eczacı İsmail Sait ile İşkodra vali-i esbakı Safiüddin Bey’in kerimeleri Feride Hanımefendinin...” (Ön yüz: bu kart tek yüzdür, düğün davetiyesi). 364.
- İstanbul Resne fotoğrafıyasına ait bir boş kartpostal. (Ön yüz: siyah beyaz bir Cami resmi). 365-366.
- K. Rechad (Prof. Dr.), 11 Mart 1927, Wien. Ali Hüseyin Beyefendiye, İstanbul. “Muhterem beyim, efendim, size yine sizi? tarih nokta-i nazarından alakadar edeceğine şüphem olmayan şu kartı göndermekle zevk duyuyorum...” (Ön yüz: Viyana’da Karlskirche’nin fotoğrafı). 218-219.
- Kemal Muhtar, (enişten)- (teyzen) Saadet, Yer Tarih? [Feyzaver Hüseyinzade’ye], İstanbul? “Cici cici kızımız Feyzaver’e. Seni çok seven teyzen ve enişten gözlerinden öperler...” (Ön yüz: renkli çocuk resmi, posta damgası ve pulu yok.). 152-153.
- Kenan, 14.10.1908, Nuha [Azerbaycan], Ali Bek Guseinov, Bakû. “Edib-i muhterem Ali Bey Efendi Hazretleri. Efendimiz ıyd-ı said-i fitr hakk-ı alilerinde mübarek olsun”, (Ön yüz: Çiçek yapraklarında küçük şehir manzaraları, renkli). 112-113.
- [Kerime Salahor?], 29 Teşrin-i sani 1927, Elyopolis [Heliopolis], Mısır, Hüseyinzade Eli Bey’in refikaları Edhiye Hanım Efendiye İstanbul. “Atina’dan gönderdiğim kartları aldınız mı? Kardeşim, sık sık yazamıyorum. Kusura bakmayın hiç vaktim yok. Günüm hastanede geçiyor. Hastamız bir gün ümit veriyor, ertesi günü aklımızı alıyor. Rica ederim bana mektup ile ondan haber ver. Her ne kadar ondan yazar ise doğru malumatı senden beklerim”. (Ön yüz: Kahire Vakıflar Bakanlığının resmi). 046-047.
- [Kerime Salahor?], Süreyya?, 2 Kanun-ı Evvel 1927, Mısır, Hüseyinzade Ali Bey’in refikası hanım efendiye, İstanbul. “Kardeşim muhlisiniz merak içindeyim...”, (Ön yüz: Nil vadisinden bir resim) 011-012
- [Kerime Salahor]⁴, 4 Kanunuvvel 1927, Elyupolis [Heliopolis] Mısır. Feyzaver Hanım’a [Hüseyinzade], İstanbul. “Cici Feyzi, adreste ismini yanlış

---

⁴ Kerime Salahor: Mısırlı Hüseyin Galip Paşa'nın kızı. Süleymaniye'de Hüseyinzade Ali Bey ailesinin ikamet ettiği konağın sahibesi (Feyzaver Alpsar).

yazdım. Kusura bakma...”. (Ön yüz: Mısır, La Pyramide de Chefren) 009-010.

[Kerime Salahor], Elyupolis [Heliopolis] 18 Kanunuvvel 1927, Mısır. Edhiye Hanım’a [Hüseyinzade], İstanbul. “Kıymetli kardeşim. Uzun mektubun beni ne kadar sevindirdi, kaç defa okudum. Sen benim kusuruma bakma ben uzun yazamıyorum, çünkü uzun uzun yazmaya vakit yok”, (Not: imza okunamadı). (Ön yüz: C. Wuttke’nin Renkli El-Hayat Heluan resmi) 042-043.

[Kerime Salahor], Elyupolis [Heliopolis] 4 Kanunuvvel 1927, Mısır. Edhiye Hanım’a [Hüseyinzade], İstanbul. “Kardeşim bugüne kadar çok merakta idim. Hamdolsun bu sabah ...?den bir mektup aldım. İçim rahat etti”. (Ön yüz: Nil nehrinden bir görünüş) 013-014 ?,

Kslovodstk’ Kurzal’ (Boş kartpostal). 005-006

Maide? Ahmet,⁵ 25 Ramazan 1320, Yer? Saide [Hüseyinzade’ye], İstanbul? “Pek sevgili Saideciğim, sana bir yadigâr olmak için veriyorum. Bunu sakla ve beni unutma emi”. (Ön yüz: Renkli, dünya haritalı bir resim, posta damgası ve pul yok. Üzerinde “İydınız said olsun” yazılı.). 322-323.

Mazhar Ünsi, tarih yok, İstanbul. Ali Bek Gusein zade, Bakû, (Varış damgası: 10?.05.1906). “Amca Bey! Zaman sizi garibü’ d-diyar tabip, ressam, şair, muharip ve muhacir yaptığı gibi şimdi de gazeteler muharriri yapmıştır diyorlar...” (Ön yüz: Ziraat işlerinde çalışan çocukları gösteren renkli resim. Kartın üst kısmına elle “Mazhar Ünsi’nin mektubu” yazılı.). 210-211.

Mehmet Ali Tevfik, 4 Eylül 1330, Çanakkale. Hüseyinzade Ali Bey’e, İstanbul. “Sevgili ve muhterem üstadım, asabi hatalığım birden bire nüksettiğinden temmuz ayında buraya ebeveynimin nezdine geldim” (Ön yüz: Çanakkale’nin siyah beyaz fotoğrafı). 192-193, 194-195, Aynı

Mehmet Emin?, 27.05.1913. Odesa. Ali Bek Gusein zade / Hüseyinzade Ali Beyefendiye, İstanbul. “Muhterem üstadım, May’ın 7’sinde salimen Odesa’ya çıktım. 8’ini burada geçirdim... Yarın da Bakû’ya azimim. Gümrükte hiçbir müşkülata uğramadım. Bütün ehibbaya selamının tebliğini rica ederim...”. (Ön yüz: Odesa tren garının renkli resmi). 244-245.

---

⁵ Kardeşim Saide’nin ilk mektep arkadaşı. (Feyzaver Alapsar).

- Mehmet Hikmet⁶ [Rahmi?], 9 Kanunusani 1324, Yer?. Ethiye [Hüseyinzade'ye], İstanbul? “Hemşirem Ethiye Hanım'a takdim. Hemşireciğim sâl-i cedidinizi tebrikle kesb-i fahr eylerim”. (Ön yüz: Renkli, bir kadın resmi.). 317-318.
- M[ehmet]. Hikmet Rahmi, 3 Şubat 1324. Yer? Ethiye [Hüseyinzade'ye], İstanbul?. “Hemşirem Ethiye Hanım'a takdim. Vad-i âcizanem olan kartları takdim ediyorum”. (Ön yüz: renkli tabiat manzarası, posta damgası ve pul yok.). 303-304.
- Mehmet Hikmet, 12 Teşrinievvel 1324, Yer ?, Edhiye [Hüseyinzade'ye]. İstanbul? “İyd-i saidinizi tebrik ederim. Hemşirem Ethiye Hanım'a ariza-i ubudiyetkâranemdir. Valideniz ve pederinizin ellerinden öperim”. (Ön yüz: 1908 Meşrutiyetinde basılmış renkli, Türk bayrağı ve peçeli kadın resmi. Üzerinde “Hürriyet, adalet, müsavat, uhuvvet, 24 C. Evvel 1326 / 11 Temmuz 1324 yazılı). 164-165.
- Mehmet Hulusi?, Tarih? Avrupa? [Ali Bey Hüseyinzade'nin hanesinde teyzeme], İstanbul. “Teyzeciğim, cümlesine darıldım. Çünkü cevap vermiyorlar. Zan değil; kaviyen bilirim ki beni çok hem pek çok seversiniz. Bari siz beni öksüz bırakmayarak iki satır bir şey yazınız, olmaz mı teyzeciğim. Ali Bey'e lütfen söyleyiniz Kemal bey'e mektup yazdığım hâlde henüz bir cevap alamadım. Lütfen tekliflerini yapmalarını bekliyorum. Ellerinizden öperim, Ali Bey'in keza. Hürmetle büyük hanım efendinin [Hatice Özbe]⁷ ellerinden öperim. Üst tarafında cevap gelinceye kadar bir şey yoktur. ..”. (Ön yüz: Kapuzinerkirche'nin resmi, postayla gönderilmemiş. Alt tarafında “Düğününüzün olacağını da bir hafta evvel lütfen bildirmenizi çok rica ederim” yazılı). 237-238.
- Mehmet Müfid?, 8 Teşrinisani 1330, Trabzon. Arıfî Paşa (Doktor), İstanbul. “Trabzon hatırasıdır. Kemal-i hürmet ve hasretle mübarek ve muhterem ellerinizden, eteklerinizden öperim...” (Ön yüz: Trabzon'dan bir manzara, posta damgası ve pul yok.). 274-275.
- Mehmet Said? (Müfettiş), 31.8.1329, İzmir. Hüseyinzade Ali Beyefendi'ye, İstanbul. “İydınızı tebriğe şitab eder ve bi-nihaye ihtiramatımı takdim ile ihraz-ı şeref ederim, efendim”. (Ön yüz: “Smyrne Une partie des Quais”, renkli resim). 222-223.

---

⁶ Hüseyinzade Ali Bey'in eşi Edhiye Hanım'ın arkadaşı. Ziya Paşaların akrabası (Feyzaver Alpsar).

⁷ Hatice Özbe: Hüseyinzade Ali Bey'in eşi Edhiye Hanım'ın annesi.

- Mirza Mehdi, 3.6. [1910], Yer? Ali Bek Gusein zade Bakû. (Varış damgası? 8.6.1910). “Dorogoy Ali...” (Ruşça. Ön yüz: Ayvazovski'nin bir deniz tablosu). 098-099.
- Muhsine?, 9 Kanunusani 1324, yer?. Ethiye [Hüseyinzade'ye], İstanbul?
“Sevgili hemşirem Ethiye Hanım'a takdimim. İsmetlü hemşirem efendim, devr-i hürriyetin ilk sâl-i cedidini tebrik ederek Cenab-ı Hak'tan sıhhat ve afiyetinizi tenenni eder ve ellerinizden öperim”. (Ön yüz: Linz, Restauration zum Alpenhof J. Diedlbecher. Posta damgası ve pul yok.). 333-334.
- Mustafa Hakkı (Asistanınız, Dr.), 14 Temmuz 1925, New York. Hüseyinzade Ali Bey'e, İstanbul. “Muhterem Hocam! Dokuz gün deniz yolculuğundan sonra dün New York'a vasıl oldum Yarın Filedeflyya'ya hareket ediyorum...”. (Ön yüz: Renkli, “Lower Brodway at Night”). 178-179.
- Nakibzade Mehmed Hulusi?, tarih? Almanya?. Ali Bey Hüsesein Zade, İstanbul.
“[Ruşça yazılar okunamadı] ...? Hasan İsmail. İydınız said olsun. S? Süleyman? Ganizade. Muhterem vatandaşımın bayram-ı şerifini tebrik ederim. Efendizade Mehmed Emin. Kalbî selamlarımı gönderiyorum. Nakibzade Mehmed Hulusi?”(Kartpostalda yazılar silik, iyi okunmuyor. Birkaç kişinin tebrik yazdığı anlaşılıyor. Posta pulu kopmuş, damga ve tarih okunmuyor.). (Ön yüz: Brunnen im Atrium'dan bir görüntü) 028-029.
- Nihad, 10 Eylül 1916, Berlin. Hüseyinzade Ali Bey'e, İstanbul?
“Arz-ı hürmetle ellerinizi sıkarım”. (Ön yüz: Fıçı içinde bir adam resmi. Posta damgası ve pulu yok). 204-205.
- Nihad, 17 Haziran 1916, Berlin. Hüseyinzade Ali Bey'e, İstanbul?
“Arz-ı hürmet ile ellerinizi öperim.” (Ön yüz: Almanya haritalı siyasî mesajlı bir kartpostal, posta damgası ve pulu yok.). 202-203.
- Nimet [Dr., Taşkiran]⁸, 27.02.1932, Viyana. Ali Hüseyinzade'ye, İstanbul, “Pek muhterem Ali Bey, göndermek lütfunda bulunduğunuz kartı...büyük bir memnuniyetle aldık...” (Ön yüz: Viyana manzarası, posta pulu ve damğa yok.). 291-292.
- Saadet⁹ (Teyzen), 27 Mayıs 1924, Ankara. Feyzaver [Hüseyinzade'ye], İstanbul? “Feyzaverim, Seni Ankara'ya getirmiyorlar mı? Ben sana akıl öğreteyim. Safiye teyzen gelirse onunla beraber Haydarpaşa'ya gidersin. Oradan Ankara trenine binersin. Bana da bir gün evvel yazarsın gelir seni

---

⁸ Nimet Taşkiran (Doktor, Ağaoğlu Ahmet Bey'in kızı Tezer Hanım'ın eşi (Feyzaver Alpsar).

⁹ Saadet Hanım: Hüseyinzade Ali Bey'in eşi Edhiye Hanım'ın kardeşi, Feyzaver Hanım'ın teyzesi. (Feyzaver Alpsar).

İstanbul'dan alırım...". (Ön yüz: Ankara Çankaya'da Gazi hazretlerinin köşkü) 056-057.

Sadık Bey¹⁰ [Ağabekzade], 28.12.1934, Léopol. Saide Touran, Lyon, Rhone, France. "Ma chère nièce Saide! 1934 approchant de sa fin, je ne veux pas laissez commencer 1935 sans t'envoyer mes meilleures voeux pour la nouvelle année; puisse-t-elle ne t'apporte que bonheur et de succès dans tes études.

D'après la lettre de ton père que j'ai dernièrement reçu, toute ta famille est en bonne santé et de cette lettre je sais aussi que tu fréquente maintenant l'université. Dites-moi combien d'années dureront études à Lyon. En attendant de tes nouvelles, Je t'embrasse. Ton oncle Sadık Bey. (Ön yüz: renkli bir noel kartpostalı). 172-173.

Sadık, Ağabekzade, 08.07.1931, Léopol / Polonya. Ali Bey 8Hüseyinzade'ye], İstanbul? "Aziz biraderim Ali Bey, yeni sene tebriki münasebetiyle gönderdiğiniz kartı büyük memnuniyetle aldım...". (Ön yüz: renkli motorsikletli bir çocuk resmi). 379-380-381.

Safiye Mecit,¹¹ 19 Kanunievvel 1326? Edhiye [Hüseyinzade'ye], İstanbul? "Sevili hemşiremiz Edhiye Hanım'a. Sâl-i cedidinizi tebrik ile ve gönderdiğiniz...". (Ön yüz: renkli İstanbul manzarası: Arnavutköy). 307-308.

Safiye, 30 Kanun-ı evvel 1328, Edhiye ["Ruhum Edhiyecğim, o günkü vaadiniz bizi epeyce oyaladı. Güzel havalarda sizi bekledik. Maateessüf gelmediniz, ümitlerimiz boşa çıktı...". (Ön yüz: Avrupa'dan bir şehir fotoğrafı. Posta damgası ve pul yok.). 102-103.

Safiye, tarih? Avrupa?. Edhiye [Hüseyinzade'ye], İstanbul? "Hemşirem Edhiye Hanım. Peder ve validelerinizin ellerinden öperim..." (Ön yüz: ay yıldızlı kabartma bayram tebriği, ayın hilali içinde "İydınızı tebrik edirim" yazılı. Posta damgası ve pul yok.). 305-306.

Safiye?, 9 Kanunusani 1324, Edhiye [Hüseyinzade'ye], İstanbul? "Sevgili hemşirem Edhiye Hanımefendi'ye takdim. Hakikatlü kardeşim, sâl-i cedidinizi tebrik ederek lütf ve inayet buyurulan mektuplarınıza teşekkürler ederim. Amcan beyfendinin ve halam hanımın eteklerinden öperim...". (Ön yüz: Gruss aus Hecklingen Kirche. Posta damgası ve pul yok.). 327-328.

---

¹⁰ Sadık Bey: Babamın akrabası olan Sadık Paşa olabilir. (Fezaver Alpsar).

¹¹ Safiye Mecit: Kayınvalidemin kardeşi. (Fezaver Alpsar).

- Saide [Hüseyinzade] 27 Mayıs 1924, Ankara. Mehmet [Selim Hüeyinzade'ye], İstanbul? “Mehmedim, Senin saate meraklı olduğumu bildiğim için sana Ankara'nın saat kulesini gönderiyorum. Artık ona bakar herkese saati haber verirsin...”. (Ön yüz: Ankara saat kulesinin fotoğrafı. Posta damgası ve pul yok.). 315-316.
- Saide [Hüseyinzade] Turan, Tarih ve yer? [Mehmet Selim Turan'a], Yer? “Hanım ninemin tavsiyelerini yapacağım. Zaten ayakkabıyı aldım (Almanya'da)...”. (Ön yüz: siyah beyaz bir şehir görüntüsü. Posta damgası ve pulu yok). 352-353.
- Saide [Hüseyinzade], 20 Haziran 1340. Yer?. Feyzaver [Hüseyinzade'ye], İstanbul? “Feyzaverciğim, kartını aldığım zaman ne kadar sevdiğimi tarif edemem. Feyzaverciğim söylediğin şarkıları teyzemle ben duyduk. Çok güzel söylüyorsun, kardeşim...”. (Önyüz: Küçük çocukların renkli bir resmi. Posta damgası ve pulu yok.). 150-151.
- Saide [Hüseyinzade], Tarih, yer? Feyzaver [Hüseyinzade'ye], İstanbul? “Pek sevgili kardeşim, Feyzaverciğim, bahçede oynuyor musun?” (Ön yüz: Renkli çocuk resmi. Posta damgası ve pulu yok). 275-276.
- Saide [Hüseyinzade], Tarih? Ankara. Feyzaver [Hüseyinzade'ye], İstanbul? “Pek sevgili kardeşim Feyzaverciğim. Feyzaver, yağmur yağdığı zaman neyledin. Canın sıkıldı mı? Mehmet, sen oynuyor musunuz?...”. (Ön yüz: Renkli bir çocuk resmi. Posta damgası ve pulu yok). 176-177.
- Saide [Hüseyinzade], Tarih? Ankara. [Hüseyinzade Ali Bey'e], İstanbul? “Babacığim, siz bana niçin mektup yazmıyorsunuz?. Bu mektuba lütfen cevap veriniz...”. (Ön yüz Ankara Büyük Millet Meclisi, siyah beyaz kartpostal). 184-185.
- Saide [Hüseyinzade], Tarih? Ankara. Mehmet [Selim Hüseyinzade'ye], İstanbul? “Pek sevgili kardeşim Mehmetçiğim, sen niçin bana mektup yazmıyorsun...” (Ön yüz: Ankara Millet bahçesi ve Büyük Millet Meclisi, posta damgası ve pulu yok.). 310-311.
- Saide Ali [Hüseyinzade], 09.05.1934, Avrupa? [Akil Muhtar'a], İstanbul? “Eniştem'e. Saide Ali” (Ön yüz: Renkli, içten kapaklı, açılır bir Fransız kartpostalı). 372-373-374.
- Saide Ali [Hüseyinzade], 24.01.1933, Avrupa? [Saadet Hanım ve Kemal Muhtar Bey'e], İstanbul? “Sevgili Teyzem ve Eniştem! Bayramınızı tebrik eder, ellerinizden öperim...”. (Ön yüz: Lyon, Monument Carnot, E. R. Posta damgası ve pulu yok). 357-358.
- Saide Ali [Hüseyinzade], 16.09.1933, Nice. Mehmet [Selim Turan'a], ? “Çok sevgili Mehmetçiğim, Bu gönderdiğim kart Nice'in en güzel gezinti

caddesini gösteriyor...”. (Ön yüz: Nice, Cote D’azur. Posta damgası ve pulu yok.). 337-338.

Saide, [Hüseyinzade], Tarih, yer? [Ninesine] İstanbul?

“Pek sevgili hanım nineciğim, ne yapıyorsunuz, oralar şimdi nasıl? Burası gibi sıcak mı?...”. (Ön yüz: Borazan çalan bir asker resmi, Posta damgası ve pulu yok). 277-278.

Saliha?, 17 Teşrinisani 1327, yer? [Kime, nereye yazıldığı belli değil].

“Sevgili Kardeşim, Size teessüfle bayram tebrikini...” (Ön yüz: Renkli Yıldız Sarayı resmi). 279-280.

Seyyid Tahir (Çin Vaizi)¹², 9 Ağustos 1341, İstanbul? Mehmed Selim Hüseyinzade’ye, İstanbul. “Muhterem Doktor Hüseyinzade Ali Beyefendi Hazretlerinin mahdum-ı necabet mevsulleri azizim Mehmed Selim Beyefendi ve Saide hazretler ve Feyzaver hazretlerine bir hatır[a] olmak üzere takdim ediyordum”. (Ön yüz: “Muvaffak ve muzaffer olmak istersen hür kimsenin eteğini tut; çünkü dünyada hür kimseler azdır”. Çin vaizi Seyyid Tahir es-Seyyid Tahir ...? el-Dağıstan tarafından hediye edilmiştir”. Seyyid Tahirin kendi eliyle yazdığı talik bir levhada aynı sözlerin Arapça ve Farsçası da vardır.) 070-071.

Seyyid Tahir bin eş-Şeyh Abdurrahim El-Derbendi el-Hüseyni, Hüseyinzade Doktor Ali Beyefendinin kerimesi Fatıme Feyzaver Hanımın tarih-i veladetidir. “İncal-i Hüseyni hak eder şad / Hem Fatımayı Aliden icad / Tarihi ki binde bir düşer tam / Feyzaver Fatma Ali bâd (1338)”. Ey Türk kızı, dinini ve ananatını bırakma, tahsil-i ilm ve kemal eyle, dil be-yar, dost be-kar (Varakın arkasında not: İncal-i Hüseyni hak eder şad / Hem Fatımayı Aliden icad. Kart postal değildir; bir varak üzerine yazılmıştır). 377-378.

Süreyya [Ağaoğlu] Tarih?, Ankara. [Hüseyinzade Ali Bey’in ailesine], İstanbul (Varış damgası:17.11.1341). “Anneciğim ve ablacığım! Size bir kart ve mektup yazdım. Ne sizden ne de Saadet Abladan mektup alamadım. Ne ise Tezer geldi...”. (Ön yüz: Renksiz, Ankara Bent Deresi’nin bir fotoğrafı. Foto: Bedri). 214-215.

Süreyya [Ağaoğlu], 2.10. ..?, Ankara?. Edhiye Hüseyinzade, İstanbul.

“Kardeşim, Alkım hep sende, biz çok iyi geldik. Gözlerinden öperim. Annenin ellerinden çocukların gözlerinden. Ali Bey’e selamlar.” (Ön yüz: Ankara Saman Pazarı. Foto: Ali). 239-240.

---

¹² Seyyid Tahir El-Dağıstanî: Babamım yakın arkadaşığıydı, Benim kulağıma ismimi okuyan adamdır. Ağaoğlu Ahmet’in de yakın arkadaşığıydı. Onlarla da son zamanlara kadar münasebeti oldu. Evimize çok gelip giderdi. Bilge bir adamdı. Bizlere çocuk kitapları getirir okurdu. Sanırım bekardı. Çünkü hep tek gelirdi. (Feyzaver Alpsar).

- Süreyya [Ağaoğlu], ..?, Ankara. Hüseyinzade Ali Bey [ailesine], İstanbul (Varış damgası, ...?.11.1928). “Çok sevdiklerim, Geldim geleli, o kadar düşündüm ki kimseye yazamadım...”. (Önyüz: Bir ayı çayda yüzerken. Posta damgası okunamadı). 241-242.
- Süreyya [Ağaoğlu], 10 Ağustos 1320, Ankara?. [Hüseyinzade Ali Bey’in eşi Edhiye Hanım’a?] İstanbul? “Sevgili Kardeşim, ıyınızı tebrik eder, Ali Bey’in eteklerinden sizin ve Saide’nin gözlerinden öperim...” (Ön yüz: Yatakta bir çocuk resmi, renkli). 281-282.
- Süreyya [Ağaoğlu], 18.07.1931, Ankara. Edhiye Hüseyinzade’ye, İstanbul. “Edhiye Abla, Epeyi var ki sizden haber yok. Ali Bey’i merak ediyoruz. Tezer bu ayın otuzunda evleniyor. Düğüne hepinizi bekliyoruz...”. (Ön yüz: Siyah beyaz M. M. V. yazılı, bir binanın fotoğrafı.). 146-147.
- Süreyya [Ağaoğlu], 19 Ağustos 1926, Ankara. Ethiyeye Hüseyinzade’ye], İstanbul. “Sevgili anneciğim, Edhiye ablacığım, buraya geleli size üçüncü defadır yazıyorum. Sizlerden bir mektup aladım. Artık nemle Tezer’i size yolladık...”. (Ön yüz: Renksiz, Ankara kalesinin fotoğrafı.). 283-284.
- Süreyya [Ağaoğlu], Ankara, Tarih? [Hüseyinzade Ali Bey ailesinden Saadet Hanım’a], İstanbul “Saadet Ablacığım! Buraya geldiğimde size bir kart yazdım, elân cevap yok. Yoksa rahat rahatsız mısınız?..”. (Ön yüz: Ankara’da bir çiftçi harman döverken.). 351-352.
- Süreyya [Ağaoğlu], Ankara, tarih?, [Doktor Kemal Muhtar’ın refikası Saadet Hanım’a, İstanbul]. “Saadet ablacığım! Bundan evvel size iki kart yazdım, hiçbirine cevap gelmedi...” (Ön yüz: Ankara, Dabbağhaneden bir görünüş). 348-349.
- Süreyya [Ağaoğlu], tarih, yer ? Zeynep Hanım’a, İstanbul? “Sevgili Zeynep, yolladığın kartı aldım...”. (Ön yüz: Kucağında çiçek tutan bir kadın, renkli. Posta damgası ve pulu yok.) 142-143.
- Süreyya [Ağaoğlu], Tarih?, Ankara? [Feyzaver Hüseyinzade’ye], İstanbul. “Sevgili Feyz, beni göndereceğin geldi mi? Benim sizi çok göreceğim geldi. İnşallah birbuçuk ay sonra oraya geleceğim. Seninle bol bol dondurmacılara gideriz...”. (Ön yüz: Elinde mandolin küçük bir çocuk resmi). 323-324.
- Süreyya [Ağaoğlu], trih, yer? Edhiye [Hüseyinzade’ye], İstanbul? “Sevgili Edhiye Hanımcığım, dün mektubunuzu aldım. Biz de sizden uzun zamandır mektup almıyoruz...”. (Ön yüz: Küçük çocukların resmi. Posta damgası ve pulu yok.). 188-189.
- Süreyya Ahmet [Ağaoğlu], 29 Haziran 1924, Saide [Hüseyinzade’ye], İstanbul “Saideciğim! Yollamış olduğun kartı aldım. Aman efendim, beni

- hatırladığım için nâ-mütenahi teşekkürler...”. (Ön yüz: Renkli bir doğum günü kartı, posta damgası ve pulu yok). 138-139.
- Süreyya ve Tezer [Ağaoğlu], Tarih?, Ankara?. [Hüseyinzade Ali Bey'in çocuklarına], İstanbul. (Ön yüz: Renkli bir çocuk resmi. Üzerinde “Süreyya ve Tezer ablalardan” kaydı yazılı. Posta damgası ve pulu yok.). 324-325.
- Şakire? 23 Eylül 1329, Yer? [Bir hanıma yazılmış, kim olduğu belli değil], Yer?. “Ey mübeşşire, kelamı Urvetü'l-vuska kadar ...? hanımdan aldığım bir mektuptan çifte hayatın hâdimi olduğunuzu yazıyorlar ki mesururiyyetim tabii ...? olmakla beraber devam-ı âfiyetiniz ...hanım kardeşim.”. (Ön yüz: Kartpostalın ön yüzünde “Kırkkilise büyük bayırda resmi geçitten sonra istirahat vaziyeti” yazılı. Renksiz fotoğraf.). 086-087.
- Şefika?, 7 Mayıs 1914, Geneve. Edhiye Hanım'a [Alay eminliğinden mütekaid Şemseddin Efendi'nin hanesinde], İstanbul (Varış damgası: 10.5.1914). “Senin ve yavrunun gözlerinden öperim. Afiyet ve baht ü ikbalinizi temenni ederim”, (Ön yüz: Geneve et le Mont-Blanc'ın resmi) 096-097.
- Tezer [Ağaoğlu], 27.02.1932, Viyana? [Büyük Hala'ya?], Yer? “Pek muhterem büyük H[ala'ya?], Nimetle beraber muhterem ellerinizi öper, sıhhat ve rahatınızı candan temenni ederiz.”. (Ön yüz: Viyana'da bir müzenin resmi. Dr. Nimet Taşkıran olmalı?). 264-265.
- Tezer [Ağaoğlu], 5.8.1925 Ankara? [Edhiye Hüseyinzade'ye?], İstanbul. “Ablacığım; sizden mektup alamıyoruz diye merak ediyoruz. Ne için bize bir şey yazmıyorsunuz? Büyük Hanım nasıldır? Siz nalsınız? Sıhhatiniz hakkında malumat vermenizi rica ederiz. Baki hasretler ve sevgiler”. (Ön yüz: “Ankara, İyd-i Milli, 23 Nisan 1337” yazılı, bir kutlama resmi). 052-053.
- Tezer [Ağaoğlu], 9 Temmuz 1340, Ankara? [Hüseyinzade Ali Bey'in ailesinden birine?], İstanbul. “Çok sevdiğim! Yazdığım mektupların henüz cevabını almadım. Bayramınızı tebrik için bunu yazıyorum. Bayramınız mübarek olsun...” (Ön yüz: Bir çoban kız resmi, posta damgası ve pulu yok.) 144-145.
- Tezer [Ağaoğlu], Ankara. “Büyük Hanım Efendi'ye” [Hüseyinzade ailesinde]. İstanbul. “Çok sevgili büyük hanımefendi, bu kartı size Ankara'nın güzel bir akşamında yazıyorum. Dün Saadet Ablayı babamla beraber görmeğe gittik. Hepsisi, Saadet Hanım, Kemal Bey, ve Saide çok iyidirler. Saide'nin dilleri hakkında Edhiye abAbla'ya yazdım. Müthiş siyâsî bir kız; herkesi aldatıyor...”. (Ön yüz: Siyah beyaz, “Veçernya p'snaya. Firle. Abendlied”. Posta damgası ve pulu yok.). 243-244.

- Tezer [Ağaoğlu], Tarih ?, Ankara? Feyzaver [Hüseyinzade'ye], İstanbul?
“Mini mini Feyzaverdiğim, hatırlıyor musun, sabahları ben kırmızı yorgan altında yatacağım diye koynumuza gelirdin ve bize rüyanda gördüğün bahsederdin...”. (Ön yüz: Balık tutan bir çocuk resmi). 335-336.
- Tezer [Ağaoğlu], Tarih, Ankara?, Saadet Hanım'a. İstanbul,
“Çok sevgili Saadet ablacığım, uzun zamandan beri size yazamadım. Bilmeme bu hususta bana dargın mısınız? Çok çok meşgulüm.. Her gün yazayım diyorum bir iş çıkıyor. Siz de ne var ne yok? Müstantık bey ne yapıyor?..”. (Ön yüz: Siyah beyaz, Büyük Millet Meclisinin resmi). 347-348.
- Tezer [Ağaoğlu], Tarih? Ankara? Feyzaver [Hüseyinzade'ye], İstanbul.
“Mini mini Feyzaver'e, Bayramını tebrik için. (Önyüz: Bisiklete binmiş çocuklar, renkli resim. Posta damgası ve pulu yok. Arkası boş). 148-149.
- Tezer [Ağaoğlu], Tarih?, Ankara? Feyzaver [Hüseyinzade'ye], İstanbul.
“Sevgili Feyzaver, Seni çok çok göreceğim geldi. O kadar fazla ki beni gördüğün gün seni ağlatacak kadar öpeceğim. Sen de sabr et”. (Ön yüz: Renkli bir çocuk resmi. Posta damgası ve pulu yok.). 293-294.
- Tezer [Ağaoğlu], Yer ve tarih?. Feyzaver [Hüseyinzade'ye], İstanbul.
“Mini mini Feyzaver'e derin mahabbetle”. (Ön yüz: Yatakta yatan küçük bir çocuk resmi, renkli. Posta damgası ve pulu yok.) 154-155.
- Tezer? [Ağaoğlu], 27.02.1932, Viyana? Ethiyeye [Hüseyinzade'ye], İstanbul.
“Çok sevgili Edhiye Abla. Bundan çok zaman evvel size bir kart yazmıştım. Onu şimdiye kadar herhâlde almış olduğunuzu tahmin ediyorum. Bayram münasebeti ile attığımız kartlara çok teşekkür ediyoruz...”. (Ön yüz: Franz Schubert'in heykelinin resmi). 266-267.
- Tezer? [Ağaoğlu], 23 Ağustos 1329, Ankara? [Hüseyinzade ailesinden bir hanıma?], İstanbul. “Sevgili kardeşim, gönderdiğiniz karta ziyadesiyle memnun oldum. Pek güzel intihap etmişsiniz. İyidimizi tebrik eder gözlerinizden öperim. Baki samimiyet ile ellerinizi sıkırım. Eniştem beyefendinin eteklerinden öperim.. Hamiyyet'in bir kız[ı] vardır”. (Ön yüz: Renkli bir kadın resmi). 329-330.
- Ubeydullah, 25 Teşrinievvel 1324, Viyana. Ali Bey [Hüseyinzade], Bakû.
“Ali Beyefendi, Türkler 'Evdeki pazar çarşıya uymaz' demişler. Pek güzel söylemişler. Biz nereye gidiyorduk, nereye geldik. Bugün Viyana yolunu tutarken, sizi hatırladım...”, (Ön yüz: Kartpostalda bir kadın portresi var. Üzerinde “Viyana'da Ubeydullah Efendi'den” kaydıyla adresi var). 094-095.

- Ulviye,¹³ Tarih, yer? Feyzaver [Hüseyinzade'ye], İstanbul.
“Mini minicik Feyzaverim. Sen beni unuttun değil mi? Bak ben seni unutmadım. Teyzen nereye gitti. Sizi neden götürmedi. Beni de bıraktı. Ben darıldım, sen de darıldın mı?..”. (Ön yüz: İki çocuk resmi, renkli). 343-344.
- Yusuf [Akçura], 04 Temmuz 1330, Bahçesaray, [Ali Bey Hüseyinzade'ye, İstanbul] “Azizim Ali Bey, sen ressam ve şair olduğun için...” (Ön yüz: Milli kıyafetli Kırımlı bir kızın siyah beyaz resmi). 247-248.
- Yusuf [Akçura], 15 Teşrin-i evvel 1917, Kobenhavn. Hüseyinzade Ali Bey, İstanbul. “Azizim Ali Bey, hanımefendimizi Kopenhag'a bensiz değil, benimle göndermekten de hazer etmekte ne kadar haklı olduğunuzu Üsterga'da da bir defa dolaştıktan sonra derhal anladım. Aman burada güzeller ne kadar da çok...”. (Ön yüz: Kobenhavn Gefion'da bir fıskiyeli havuzun resmi) 118-119.
- Yusuf Akçura, 11 Temmuz 1330, Kazan (çıkış damgası 20.7.1914). Hüseyinizade Ali Bey, İstanbul (Varış damgası: 16.8.1914). “Aziz Ali Bey, arkada Kazan'ın köhne camisi Acım Mescidi. Birkaç gündür buradayım. Havalar alabildiğine sıcak. Zannediyorum ki Afrika seyahatimden beri bu kadar sıcak görmemiştim. Hani ya o İstanbul'un adaları, boğazı. Hanımefendiye, küçüğe, sana iştiyaklar, ..?lar”. (Ön yüz: Kazan Azimova Mescidi'nin renksiz bir fotoğrafı.) 076-077.
- Ziynetullah, 17 Eylül 1918, Kandilli. Hüseyinzade Ali Bey'e, İstanbul.
“Muhterem Efendimiz hazretleri, hulûliyle müşerref olduğumuz bayram ve Azerbaycanlı kardaşlarımızın Bakû istirdadı münasebetiyle arz-ı tebrikâtı vesile ittihaz ederek arz-ı ihtiram ederim, efendim”. (Ön yüz: Renkli, Yalova dağ hamamları). 032-033.

---

¹³ Ulviye: Türk kadınları esirgeme derneği azalarından. Ziya Paşa'nın eşi (Aile dostumuz olan, akraba gibi yakın olan Ziya Paşa'nın değil). (Feyzaver Alpsar).